

Sygn. akt XXI Pa 702/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXI Wydział Pracy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Rzewuska
Sędziowie:	SO Małgorzata Kosicka SO Dorota Czyżewska (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Katarzyna Nowicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 kwietnia 2018 r. w Warszawie

sprawy z powództwa R. B.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powoda

od wyroku Sądu Rejonowego dla Warszawy - Żoliborza VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie

z dnia 16 lipca 2015 roku sygn. akt VII P 1330/14

uchyla zaskarżony wyrok i znosi postępowanie przed Sądem Rejonowym od 2 kwietnia 2015 roku i sprawę przekazuję do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Warszawy - Żoliborza VII Wydziałowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach procesu w instancjach odwoławczych.

Małgorzata Kosicka Bożena Rzewuska Dorota Czyżewska

Sygn. akt XXI Pa 702/17

UZASADNIENIE

Powód R. B. w pozwie z 10 kwietnia 2014 r. (data stempla pocztowego) wniósł o:

- zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kwoty 50.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku z uszkodzeniem ciała i rozstrojem zdrowia spowodowanym wypadkiem podczas wykonywania pracy z 30 września 2013 r. wraz z odsetkami ustawowymi od 28 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty;

- zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kwoty 3.245 zł tytułem odszkodowania obejmującego koszty powypadkowego leczenia powoda pozostające w adekwatnej relacji kausalnej z leczeniem skutków wypadku z 30

września 2013 r. wraz z odsetkami liczonymi dla kwoty 1.445 zł od 28 grudnia 2013 r. do dnia zapłaty oraz dla kwoty 1.800 zł od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty;

- zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów postępowania sądowego w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych;

- ustalenie, że pozwany ponosi odpowiedzialność za szkody wynikłe z zaistniałego wypadku, jakiemu uległ powód w dniu 30 września 2013 r., a które mogą ujawnić się w przyszłości.

Pozwana (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. w odpowiedzi na pozew z 31 grudnia 2014 r. (data stempla pocztowego) wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania w tym zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wyrokiem z 16 lipca 2015 r., wydanym w składzie jednego sędziego i dwóch ławników, Sąd Rejonowy dla Warszawy-Żoliborza w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w punkcie pierwszym - oddalił powództwo w całości; w punkcie drugim - zasądził od powoda R. B. na rzecz pozwanego (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. kwotę 1.817 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w tym kwotę 1.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego i kwotę 17 zł tytułem zwrotu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

Apelację od wyroku Sądu Rejonowego złożył powód, wnosząc o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Wyrokiem z 5 stycznia 2016 r. Sąd Okręgowy w Warszawie oddalił apelację powoda i zasądził od niego na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 900 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego w instancji odwoławczej.

Wyrokiem z 5 września 2017 r. Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Warszawie do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXI Wydział Pracy zważył, co następuje:

postępowanie przed Sądem Rejonowym zostało dotknięte wadą nieważności, co uzasadniało uchylenie zaskarżonego wyroku, zniesienie postępowania od dnia, w którym nieważność wystąpiła i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Zgodnie z art. 378 § 1 k.p.c. sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji; w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania. W myśl art. 379 pkt 4 k.p.c. nieważność postępowania zachodzi, jeżeli skład sądu orzekającego był sprzeczny z przepisami prawa albo jeżeli w rozpoznaniu sprawy brał udział sędzia wyłączony z mocy ustawy.

Skład Sądu rozpoznającego sprawę w pierwszej instancji został określony w art. 47 k.p. Zgodnie z § 1 przepisu jako podstawowy został ustalony skład jednoosobowy. Wyjątki od tej zasady określa art. 47 k.p. § 2, który normuje skład sądu trzyosobowy (sędzia i dwóch ławników) dla określonego w tym przepisie katalogu spraw. Do spraw rozpoznawanych w składzie określonym w art. 47 § 2 k.p.c. należą sprawy z zakresu prawa pracy o ustalenie istnienia, nawiązanie lub wygaśnięcie stosunku pracy, o uznanie bezskuteczności wypowiedzenia stosunku pracy, o przywrócenie do pracy i przywrócenie poprzednich warunków pracy lub płacy oraz łącznie z nimi dochodzone roszczenia i o odszkodowanie w przypadku nieuzasadnionego lub naruszającego przepisy wypowiedzenia oraz rozwiązania stosunku pracy; naruszenia zasady równego traktowania w zatrudnieniu i o roszczenia z tym związane oraz odszkodowanie lub zadośćuczynienie w wyniku stosowania mobbingu.

Zważyć należy, że rozstrzygnięciu Sądu Rejonowego podlegały następujące roszczenia: - o zadośćuczynienie za doznaną krzywdę w związku z uszkodzeniem ciała i rozstrojem zdrowia spowodowanym wypadkiem podczas wykonywania pracy; - o odszkodowanie obejmujące koszty powypadkowego leczenia powoda; - o ustalenie, że

pozwany ponosi odpowiedzialność za szkody wynikłe z zaistniałego wypadku. Dla spraw tego rodzaju ustawodawca nie przewidział natomiast wyjątku od zasady rozpoznawania spraw przez sądy pierwszej instancji w składzie jednoosobowym. Zgodnie z treścią art. 47 k.p., właściwy był zatem skład jednoosobowy. Oceny tej nie zmienia okoliczność, że Sąd Rejonowy przesłankowo badał kwestię istnienia stosunku pracy pomiędzy stronami. Decyzja Sądu pierwszej instancji co do właściwego dla niniejszej sprawy składu, nie ma bowiem uzasadnienia w literalnym brzmieniu art. 47 k.p., ani w jego aktualnej wykładni dokonanej przez Sąd Najwyższy. W uzasadnieniu uchwały z 10 listopada 2016 r. III PZP 10/16 (Legalis 1522497), wydanej w sprawie, w której powód dochodził wynagrodzenia za pracę, a kwestia istnienia pomiędzy stronami stosunku pracy była rozważana jedynie przesłankowo, Sąd Najwyższy wskazał bowiem, że właściwy będzie skład jednoosobowy. Zaznaczono, że o składzie sądu decydują przepisy k.p.c., a nie strategia procesowa stron. Sąd Najwyższy zwrócił uwagę, że istotne znaczenie ma bowiem to, jakie roszczenie wybrał powód i w jaki sposób je określił. Podkreślono, że przedmiot roszczenia nie zmienia się w zależności od przebiegu postępowania dowodowego, to znaczy jest nadal ten sam, niezależnie od tego czy sporna jest w sprawie np. tylko wysokość wynagrodzenia, czy też moment jego wymagalności, jak i tytuł prawny. Sąd Najwyższy trafnie zwrócił uwagę, że przecież w każdej sprawie o zapłatę w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy, pośrednio będzie kontrolowane istnienie stosunku pracy, lecz wynik tej kontroli nie znajdzie swego odzwierciedlenia w orzeczeniu kończącym postępowanie. Według Sądu Najwyższego oceny tej nie zmienia, że w tym konkretnym przypadku kwestia ustalenia istnienia stosunku pracy stanowi swoisty prejudykat faktyczny, gdyż wciąż nie jest objęta zakresem znaczeniowym terminu „dochodzone roszczenia”. Akceptacja odmiennego wniosku opiera się na rozszerzającej wykładni prawa, co w tym wypadku nie jest poprawne. Zaznaczono, że art. 47 § 2 k.p.c. w sposób enumeratywny przewiduje okoliczności wymuszające rozpoznanie sprawy w pierwszej instancji w składzie ławniczym.

Przekładając stanowisko Sądu Najwyższego na niniejszą sprawę, należy zaznaczyć, że powód nie wnosił o ustalenie istnienia stosunku pracy, ale wybrał roszczenia dalej idące. Kontroli Sądu, tak jak w przypadku sprawy, w której Sąd Najwyższy wydał omawiane orzeczenie, będzie poddane istnienie stosunku pracy, ale wynik tej kontroli nie znajdzie swego odzwierciedlenia w orzeczeniu kończącym postępowanie. Bez względu na przebieg postępowania dowodowego, przedmiot postępowania będzie taki, jak określił go powód. Skoro zatem powód nie domagał się ustalenia istnienia stosunku pracy, sprawa powinna być rozpoznana w składzie jednego sędziego.

Mając na uwadze przedmiot postępowania należało ocenić, że skład sądu wydającego zaskarżony wyrok był sprzeczny z art. 47 k.p.c. Z tego względu konieczne było uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. W związku ze stwierdzonym uchybieniem Sąd Okręgowy zniósł postępowanie w zakresie dotkniętym nieważnością tj. od dnia 2 kwietnia 2015 r., czyli od dnia pierwszej rozprawy przeprowadzonej w nieprawidłowym składzie.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy rozstrzygnął w myśl art. 108 § 2 k.p.c. zgodnie z którym sąd drugiej instancji, uchylając zaskarżone orzeczenie i przekazując sprawę sądowi pierwszej instancji do rozpoznania, pozostawia temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

Kierując się przedstawioną argumentacją, Sąd Okręgowy w Warszawie XXI Wydział Pracy na podstawie art. 386 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok, zniósł postępowanie w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazał sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Mając na względzie powyższe, orzeczono jak w sentencji.

Małgorzata Kosicka Bożena Rzewuska Dorota Czyżewska